

Stefan Luchian: „1907”

Octav Bănciță: „Înainte de 1907”

Stefan Luchian: „Canac incendiat”

Francisc Șirato: „Mort pe cimp”

Aurel Liquidu: „Tețel și fiul”

Atac la siguranța statului

Se întreprind adevărate expediții de pedepșire: la 18 martie, printre satele bombardate se află și Terpezița; după bombardament copiii, în număr de 30, au fost scoși în marginea satului și împușcați...

În restul timpului autoritățile continuă să caute instigatori în această „sibie neagră care hirtie țara”. Închipuite sau întemeiate, acuzațiile curg din toate părțile. Cei care apară sau au apărât vreo dată interesele țărănilor devin peste noapte hanuși, răspunzători și acuzați pentru ceea ce se întâmplă...

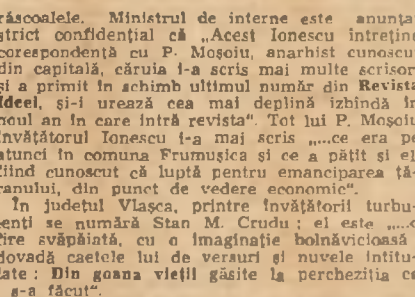
Dar situația nu va dura pentru că s-au luat măsurile necesare; cel puțin așa se asigură domnul ministru de justiție de către Procurorul General pe lângă Curtea de Apel din Craiova: „Conform ordinului domniei voastre, actualmente toți judecătorii de instrucție își dau toate silințele pentru descoperirea adevăraților agenți provocatori cari... prin diferite uneltiri dibace, au introdus în spiritele țărănilor ideea de răsturnare și dorința de răz și de incendiu...”

În fiecare județ micșinate învâțătorilor, sînt supravegheate cu atenție și sancționate prompt; de pildă, ce a urmări Radu Ciurumelea, învâțător din comuna Voetia, acuzându-l pe Bucești pețitii semnate de săteni? Cele 13 pețitii înaintate M.S. Regelui din partea a 13 sate învecinate sînt suficiente pentru ca Radu Ciurumelea să fie judecat și condamnat ca instigator.

Ioan Macoveiu și Vasile Macoveiu, învâțători din Măstăcan și respectiv Fântânești, sînt și ei acuzați că, prin cererile culturale pe care le-au înfățișat, „au dezvoltat pofta săteanului de-a avea pămînt”; tot așa, cel din „într-o conștințență avută într-o herărie din Caluș, au căutat să scuze devastările făcute de țărani”.

Învâțătorul Vasile Cabu din Tulcani este și el declarat vinovat de a fi scris în timpul răscoalei „un act de solidaritate pentru ca sătenii, oriunde vor merge, să se bazeze pe unire între ei în scopul cumpărării de pămînt; în urma denunțării sale de administrația comunală, învâțătorul a fost adus la Parchet și deșus ca instigator, urmînd a fi judecat”. Printre probele în sprijinul acușării se numără și un „document” găsit la domiciliul lui Vasile Cabu în timpul percheziției: „O poezie făcută de el în formă rombară și prin care se excită populațiunea rurală la urz de clasă”.

Se face mare caz și de activitatea „suspectă” a învâțătorului C.A. Ionescu din Tg. Frumusea; tot el este conducătorul băncii populare din Flămînză de unde, cum prea bine se știe, au pornit

Portrait of a man, likely related to the article.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

Text block related to the portrait image.

de la răscoală la revoluție

George Șpiridon: „Eroii de la 1907”

anume Nicolae Vasile a cîntat cu goarna în mijlocul satului chemînd lumea la răscoală și spunînd că așa este ordin M-am dus la el, l-am sîtuit, dar nu am fost ascultat nici de el, nici de cel adunați în jurul lui, și cînd l-am văzut că pleacă spre Singeru, m-am luat după el, dar n-am reușit a-l întoarce îndrăgînd de un bătrîn și, fiind seară, m-am dus în pădure și m-am rugat”.

O anonimă îl pune la curent pe ministru cu faptele lui Ioan M. Iliescu din Paroschia care „în loc de a se ocupa de misiunea sa, se ocupă de politici și este în comună un adevărat agitator care împinge pe sătenii la revoluție”. Astfel, „Prin intermediul său ca învâțător, și-a permis

a introduce în audiență la M.S. Regele pe un sătean, spre a-l proteja. Acela demora că acea învâțător agita satul profitînd de poziția sa de învâțător, a cărei misiune mult mai înaltă și mai frumoasă nici n-o cunoaște”. În plus, „Ca mod de educație a copiilor nu găsește altceva mai bun de făcut decît a impune copiilor să scrie reclamațiunile către autoritatea comunală, pe care mai în urmă le trece ca fiind făcute de locuitorii din sat”. Afară de aceasta, după ce a avut onoare de a fi primit de M.S. Regele sub motiv de a-i prezenta monografia școlii, încercîndu-se în sat, purtarea sa a devenit cu totul barocă: umbă toată ziua prin sat îmbrăcat într-un costum fantastic, țărînos, avînd la călcușul crîmpe 3-4 scrisori și le spune la sătenii că acel costume l-a dăruit M.S. Regele, și că scrisorile sînt de la oameni influenți care-l protejează. Astfel că, zice dinul, el e mai puternic ca ori și cine și că le va împărți moșia”.

Atunci cînd învâțătorul adoptă costume fantastice, țărînești adică, atunci cînd scriu poezii, atunci cînd scrijele pe săteni și le scriu pețitile îngrijorătoare de soarta lor, el par a deveni periculos și vinovăția a sa și dovedită.

Cînd ne vom frămînta cu ei

„Ce e de făcut cu acești învâțători?” se întreabă revizorul școlii T. Gheorghiu. El a fost chemat să educe pe țărani și pe copiii lor; au înfățișat cercuri culturale, au semănat în mințile sătenilor speranța unei vieți mai bune, necunoscută de ei și părinții lor. Acum „cei sînt arestați și bătuți prin cazărni pentru marea crimă de a fi scris și vorbit în favoarea țărănilor”. Cum își vor mai îndepărta mîințele de săteni înainte? „Se vor simți descurajați de a mai începe din nou a mîncă pentru care, drept răsplăt, nu se găsesc decît calificativele instigator sau incendiar. Pe orășeni, crede revizorul, îi desparte de săteni o adevărată prăpastie; numai atunci se va umple această prăpastie: ...cînd

Orice tablou trebuie să aibă la bază un sentiment al pictorului

Tovarășe TRAIAN BRĂDEAN, sîntezi cunoscut ca un pictor preocupat să redese în pictura sa asprimea și severitatea unor realități trecute. Care sînt sursele de inspirație, și, mai ales, cum interpretați, de pe ce poziție, aceste izvoare de inspirație social-istorice?

Din cele patru zări ale pămîntului străvechi, înimile au bătut într-un cuget și o simțire cu ale aceluia de pe redută, la Plevna; după trei și patru decenii la Flămînză și Măreșești; apoi la Grivița și, după toate, pînă la Tatra. Cu sîntă înfrîngere generoasă istorice și-au apărât vatra și libertatea, vîrînd din inima lor mare fluviu de singe drept stăvilă cotropirii inamice și nedreptății sociale.

Sub aura milenarelor lupte victorioase date cu pieptul, cu brațele și cu mintea, poporul român și-a plămădit limba și statornic hotărîul și astăzi cu mîndrie înimă-l înălțînd vorbește la fața de bine și omene, aducînd prinos de laudă „unei și bravei (săle) armate” ce acum o sută de ani a învingut istoria robie.

Nesecat de milenii, marele fluviu vital zvîcnește, azi, sub timpla creatoare a întregului popor, încît inima fiecărui în este sacră lucră a strămoșilor săi, este gura care cîntă pușcașii aleri ai istoriei. De aceea, cel care pictor, vîd în comunistul român nedreptul trecutului istoric și călî prin străbuni el a fost dă, a fost răză, năndur, pașoptist, răscolit și grevist, că întrea-ga experiență de viață și de luptă a înaintașilor săi este tîria lui. Sentimentul patriotic moștenit și în același timp întregit prin educație, ered că este fondul plămuit al compozițiilor cu tematică istorică. Oricare tablou tematic trebuie să aibă la bază un sentiment al pictorului, semn al legăturii sale sincere cu natura și tot-o dată și aprofierii mediului social-politic. Pentru mine aceasta este scîntila subiectului și a tensiunii care întregie viața relația componentelor din suprafața tabloului, clarifică cu alte cuvinte, mesajul; bineînțeles toate acestea trebuie asigurate de pe un fundament profesional sănătos. Cu mijloace de expresie subre și fără hat subiectul își diminuează semnificația, se banaliză. Subiectul este înnoțit și capătă forță de comutare numai dacă este exprimat de pe o treaptă ridicată a meseriei, atunci cînd pictorul cunoaște bine consecințele efectelor optice complexe asupra componentelor tabloului și tot-o dată asupra psihicului privitorului. Nararea sau literaturizarea este bagatelizată, unori, fără temel; și nu ultim, însă, că acestea sînt date ale epocii și prin valoarea lor obiectivă au reconstruit și adreptat mediul social-politic istoric. În cele mai numeroase cazuri povestirile pictate sau cîmpite sînt tot-o dată și capodopere artistice naționale și universale, mîndria muzeelor lumii.

Cunosc un tablou realizat de dv. încă din 1938 care are ca temă răscoala din 1907, iar la Expoziția Municipality participă cu un tablou intitulat „La tracuț-ți mare, mare viitor”, și la cea de la Cluj-Napoca cu un tablou intitulat „Moții lăncului”, titluri foarte sugestive. Ce ne puteți spune despre pictura dv. despre mesajul cuprins în ea?

Pictura pe care o realizați este inspirată din istorie, din lupta clasei muncitoare și din viața și munca țărănilor. Aș vrea - lupt pentru această - ca lucrările mele să aibă o dublă calitate: să reflecte, spiritul constructiv contemporan al patriei mele și tot-o dată să fie operă de artă.

MIHAI BANDAC, ce înseamnă să fi autentic în pictură, să fi apropiat de om, de realitatea vieții?

Ce înseamnă să fi autentic în pictură? Înseamnă, ca și în celelalte arte, să fi tu însuși un autentic, să crezi cu putere în ceea ce faci, să crezi cu putere în eficacitatea sau destinul lucrului tău. Este la fel de important, atunci cînd considerăm motivația autenticității, să avem în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emoționeze și să transmită pe bază artistică mesajul în vedere și alte calități: capacitatea deosebită pe care trebuie să o aibă artistul de a recepta realitatea înconjurătoare, de a selecta acele lucruri, fenomene, idei, în măsură să transmită semnificații, să constituie simboluri care, prin transfigurare artistică, să emo

grete tartler

Drum de apă vie

Cad poamele-n livezi de parcă-s visul celor ce n-au murit când le-a fost dat... Altminteri cercul nu cunoaște moarte: cei tineri mai visează nu s-au uscat — și parcă-mping în sare marea toată de raze, blind unind văzduhul spre chip de blid și de ulcioi — din lutul mai proaspăt care-abia s-a încheșat... „Dar unde-i trupul lui Mihai Viteazul, unde...”

In ramuri zilele-au rămas întregi. „Dar unde-i trupul Brincovean, dar unde...”

Sint fructe care nu le mai culegi. Eu știu:

cind vîrșul lor se va sfîrși o să răsără drum de Apă Vie unind căzuțul cap cu-acei mormint pe care nimenea nu-l știe.

Roata

Mă-nluc adesea-n burgul transilvan să cau' prin bucoavne vil celiliv în care ochii soții de cetit să-mi inflorescă mari ca trandafirii; să caut scoarță veche, ce să pun în pravul lumii care-mi vine-n față, cu pasărea să aflu ciocănită prin trunchi-ntrag, minuscula povoiță bătrînilor bibliotecar vorbind pe latințe, ca printr-o ogîndă, deschide lespezi surse de argint — și văd izvoarele cum se perindă — într-o fîntînă curg mîla de fîntînă un fel de argî, unde daer a dată și-a dat să cîntă — și burgul transilvan să te mai ducă-n lume ca o roată.

Cumpăna

Urclind de-a lungul zilei, vezi drumul o fîntînă, o cumpăna oprită cu floarea către cer pe care se aşează o barză și începe să-l scoată pentru cuiu piroanele de fier.

Le-adună ea pe poie, columna se înclină, un capăt scotea apă din nevăzut cuvint, la capul celălalt cresc puii și apăsa cu trupul lor fierbinte spre pămînt.

Preînsetat privești la cumpăna cea dreaptă: aiți ai aşteptat, că puii au crescut — la fel de greu alină ca apa căre care nădăjduia privind la cuiul început.

Lumina-l de argint în ciutură și-n păsări — te-aptă să bei cu ochii închiși ca din izvor, dar se aude un mare și veșnic zvon de aripi și puii se ridică în aripile lor.

Nici nu mai știi de vadă căzuță în fîntînă — cu chipul ars de rădăcii privești în zbor cum pier și iar aştepti să vină o pasăre, să vină pe cumpăna oprită cu floarea către cer.

Cercul lalelei

Destul de greu mă desfac din cercul trecut: lălelele mai au nevoie de pămînt, cu cit le ridic în furcă mai sus, se destramă ca o căpîtită zburind.

Știu ceasa în mină singură s-o țin, știu să pregătesc gînduri pentru lemat; limba și inima ca două lalele; pelin pe o piele de vacă, întins la uscat.

Cepe de floare-mi rămîn înfipte în trup luminind peste an ca focul sub ghioță, fîptura am să mi-o mut ca pe-un stup în altă petrecere de vedație.

Mai trag o roată, văd florile picurînd, globii căzuți se fac ouă de pasăre, vara imhresmată la va cloci în curînd și-or să cînte ca șerpii cu aripi de mozăre.

Greu mă desfac din cercul lalelei, cosesc cu mijlocul gol în lumina fierbinte, Mi-o cea și asta-i un lucru firesc — apa cea vie-am băut-o-nainte.

dintr-un capăt la celălalt,

nicolae neagu

Încotro și cu câștig fiindcă tot el, eliva ani după aceea, ajung care profesor, care inginer, care doctor, care mai nu știu ce și deși în felul cel mai adevărat i-am pierdut, într-altul ne scotim plății pentru că ăștia, acolo, oricum, tot ai noștri rămîn. Dar ca să nu zicem că ne frigem de tot pe cite unu' îl îndemnăm și convingem noi să meargă acolo unde ne dăre mai tare, ăștia, convînuți se duc acolo, și ce stă, ajunge ce ajunge adică ce ne trebuia nouă să ajungă și se întorcea. Ca să zici înăcă se întâmplă numai așa înseamnă să nu te pricepi la oameni fiindcă uite, de exemplu, unu' din ăștia, după ce-a terminat ce-a terminat, a fost oprit acolo, în școală, ca foarte bun să-l învețe pe alții ceva ce, după cum am aflat, nu s-a chîst meseria lui și din care, ca să le spună ăștia ce se cerea să le spună, ei înșuși mai trebuia să buchi-sească.

— Păi, bine mă, cum vine asta? J-a întrebat al lui, Al bătrîn, supărat mai mult că rămîne singur decît că celălalt pleacă fiindcă într-adevăr celălalt, în-șuș, să deșese să plece.

— Vine cum vine, J-a răspuns ăla în dol perit.

— Și, e bine?

— Știe dracu'?

— Și-atunci?

— Atunci, nimic. Ce ne împiedică să vedem? Fiecare experiență, ca experiență, e bună la ceva.

— Și noi?

— Care... noi?

— Cum care? Noi, ăștia! Alți, de-aiți?

— Are să vă vină altul, fiți liniștiți, nu rămîne nimeni fără.

— Și, zici tu că e bine așa? A insistat bătrînul.

— Nu J-am spus că nu știu? J-a răspuns în-șuș, înțepat. Vom mai vedea.

Cînd a spus ăla așa, că „vom mai vedea”, eu cred că n-a conșiderat treaba asta chiar ca un fel de răspuns dat ca să fie fiindcă, ceva mai tîrziu, s-a văzut că la mijloc nu fusese de fapt (că-i trecuse lui la început prin cap, că nu-i trecuse), decît o amînare.

Să acolo omul ce stă, vede că, pe de o parte se omoară el, singur, ca să-l poată învîta, cum trebuie, pe ăla dat în grijă lui dar pe de altă parte începe să uite din celălalt capăt pe care-l știuse bine la început dar de care, acum, nu se mai atinge, mai trage el, poate și vreo altă nădejde care, cum se mai întâmplă, nu i se împlinește și, pînă la urmă, într-o zi, își la bălăuț înima-n dinți și valiza-n apînare (vorba vine) și —

— Ce-o întorcea îndrăgîl, la noi.

— Și-l facem, mă, ăsta? A întrebat atunci unu'.

— Ce-al vrea tu să-l faci?

— Știu eu? Nu-l facem chiar nimic, nimic? A insistat ăla, nedumerit.

— Ba, da, mă, îl pupăm, de exemplu, și-l băgăm în trîntă ășa, cald cum e, am zis eu.

Aia a rămas pe gînduri, s-a mai și uitat spre mine cum dintr-o parte iar eu n-am avut atunci timp să-l explic (adevărul e că trebuia să explic la mai mulți) că ăștia cu capul doborîa sînt peste tot, în toată lumea, o nație mai aparte cu care, dacă vrei să faci ceva, e mai bine să te ai bine (nu cu orice pret, ar obiecta, poate, cineva, iar eu zic că, normal, cînd e cazul, chiar cu orice pret) cu cite unu' ca ăștia chiar cînd nu e cel mai bun al ce face, al unde-l pune, pe cînd cu celălalt, de l ca să nu mai zic că al nostru, pe lingă că era al nostru era și dintre cei pe care nu-l lepezi numai fiindcă, de exemplu, nu-ți place cum își mișcă picioarele cînd umblă.

Vorbe, cum zicea cineva, unora, ca mine, prea le place, altora, destul, prea puțin sau deloc, cite o dată credem că fără ele nici n-am putea și eu, cînd e vorba de mine, sînt chiar convins că așa e.

— Dar ce să mai zică unu' surd și mut? Adică unu' care nici nu la aude, nici nu la pipăie cu buza?

Unu' ca ăsta, al pules să crezi la prima vedere, ori că mult n-o mai duc de greu ce-i vine, ori că nu e bun de nimic și dacă judeci așa eu îți propun să-l întreb pe oameni despre al lui Calomfir sau, pentru că e mai ușor altfel, să mă lași să-ți povestesc eu și cu ocazia asta ai să pricepi și altele la care nici nu te așteptai.

Asta al lui Calomfir e unu' și surd și mut dar eel mai mult conștient, zic eu, că e mut pentru că defectul celălalt nu-l prea hagl în seamă pe cînd așa, unu' care nu știe nimic nici de bine,

grigore georgiu

Către țară

Tu mă-aptăpă cu aerul tras pe ochi Precum arena dalbă-a zilelor dintii Ai născut cuvîntul ce-mi va fi hotăr Și plătă de-amintiri la căpătii.

E-un ceas da foc căci fiii tăi Din leagăn sar de-a dreptul pe redută E-o vîrstă grea da mire și oștean Cînd morții tăi în mine se strămută.

Și înlma mi-o sacără odinc Nu scarta florilor înbucșite-n parc Cîț nechezatul cailor împiedecați în fugă Și nerăbdarea săgeților din arc;

E secolul grăbit și-n neorînduială Sint smuls din mine insumi din vechi Prin hora de pămînt aud cum strigă Singele tău rămas în bătălii.

Un stîlp de foc la mijloc da cuvînta În noi râmii un gînd de pază Eu mă adun și mă destram 'N-ogînda ta de limpede amiază.

Românul știe

pe de rost istoria

Mai știm noi astăzi, mirî hmoși, Cîți dorm în legea pulberii fără mormint Cîți au trudit în graul românesc S-arăm în foța lumii drapt cuvint? Dacă purtăm aceste vechi înșigne Peceti pe sufletul de miera și da lapte E semn că știm, că n-am uitat Cîți au murit cu foța către miazănoapte Cîți au murit cu foța către miazăzi... Cîți dintre-ai noștri brași pe roată Ne mai zidesc pe dinăuntru-n legămînt Cîți ne veghează-n cîmîtiele-anonime Cu ochii limpori deschii în pămînt? Ni-l timpez cerul în sfidare Cum ne-au trecut prin sabie și foc milenii

Gheorghe Spiridon, „Posada 1330”

Bălcescu stă sub cruce la Palermo Pe locu-n munți îl scutură vedenii. Românul știe pe de rost istoria Cîț am trăit cu foța ingropată-n jole Si cum ne-am ridicat cu spada fumegînd Cînd ne-au strivit ograda străini de frunza ei. Dar ceasul biruințelor bătă solemn. Sub stîlpii porții draști sub lună Cresc laolaltă înfrîșite-n rod Trei spice-mperecheate-ntr-o cunună. Ștăm toți pe-acești cumpăna-a rostirii Prin noi se-naltă patria-n țării Într-o izbîndă grea sintem deodată Sbrămoși, uncheși, păriți și fii.

viorel varga

Împlinirea anotimpului

Petele cad pe drumul lung da țară Sau poate ninsori sint Teare de tîlpile filler tîi La ceasul în care înceapă cînteca de suflet Tircoala ne dau

Și lată, mă apropii cu gîndul curat În reșu arînd, da binecîntata grădînă; Imnuri de slavă rostesc, înalt esanale Bunului neam și credințelor sale.

Gheorghe Spiridon, „Alba lăluia 1918”

Al tău sint

Mai mult decît vinul Mai vezi lăuda mingierilor Pînă la lungirea umbrilor, Pînă la pîrguirea roadelor-vîltoare.

Știu, O fîntînă peacutată est, O grădînă închisă Da pe dagalele toale Picură cea mai aleasă amină, Vinu să minam noaptea în sala — Au înfiorat rediile, a-nmugurit vin.

Vino lubito ca oștile sub steagurile lor Al tău sint, Al celui ce suie Turma să-și pască printre cedri și cîrni.

Numele tău

Mina să muguri, semnul unui fruct Pînă-i de imnuri inima ta țară; Se-aprind amurgul și arde Înfiarîntat ca ruga-nlta ară.

Binecîntat de ploa roditoare și-a trupul Greu da cei ce te-au păriți și-au placet Stringîndu-și săbiile și năvoadele albe Dintotdeauna binecîntat.

Plini de avari, slăvindu-ți lumina Mindrii-a bărbații tîi între bărbații lumii De mil de ani trecînd ne-nvinși Precum un cînt spre mormurul genunii.

Numele tău ca mireasma vîrsată Scriu cu aer și rod, cu plîna și sare Produsul este pe buzela celor Ca numai pentru tine înaltă a lor cîntare.

Numele tău rotund de-mpîlnit Numele tău ca mireasma adiată Patrie-momă, patrie-lră, patrie-rug Binecîntată fii, binecîntată i

teatru

Acasă! pică pe la tema preferată a Eozetinelor Opriou, tratată nesăbîit în ultimii ani, anume conditia femeii. De o constructie dramatică propriu-zisă abia dae se poate vorbi, iar în ce privește substanta, ea este aceeași din interviurile publicate în „Contemporanul”. Interviul întîmpine cu real interes și adunata apoi într-o carte. În completare ar mai trebui spus că ideile autoarei (uneori pînă al cuvîntele) erau cunoscute publicului dintr-o memorabilă convorbire televizată unde Aristide Buholu luca rolul de reprezentant tipic al genului masculin. De altfel și pretextul dramatic e același — o emisiune festivă ce se năzărește pe platourile televiziunii și care se transformă într-un veritabil duel existential între o ea și un el. — deloc prost dar mediocr și chiar meschin. Ea — patetică și strălucită. El — cam lînsit de argumente. Ea — producătoare din abundență. Fierete, partizanul nelăstîmulat prejudecăză parțial profundimes teatului. Cum însă la mijloc este o teză de demonstrat. Intelegem că cele două personaje se justifică mai ales prin rolul „de legătură” pe care-l fac. De aceea și intriga sentimentală dintre ele e punctul slab al piesei. Monologele. În schimb, sint vii, proaspete, autentice — calități ce le-au fost recunoscute încă de pe vremea cînd erau numai... interviuri. Judecate ca argumente, am avut suroriza să constatăm că ele vin unenii. În răsăd cu teza însăși, depășînd-o spre fericirea spectacolului. N-am să ascund că părerile cu privire la sexul opus (advers 1?) exprimate de sudorită, de

Interviu

exemplu, le socot mai profunde și mai feminine decît agitatele consideratii ale reporterilor. Tot așa, n-am să ascund impresia terifiantă pe care mi-a lăsat-o personalul Avocatei, tocmal fiindcă accentuează magistralet defecte care mai persistă: sărăcie a efectelor. Ingestime burgheze, închipuire. Foarte pregnant caracterologic a fost realizat și portretul Primăriei, emolionant prin modestie și simț al datoriei. Mai neizbutită, credem, flectarea celor două tinere frunze în producție. Revenînd la personajele de legătură, la Reporter și la Reporteră, constatăm că Octavian Coteșcu face încă o dată dovada umorului său original (și cită nevoie era!), numai în parte blajin. În timp ce admirabila actriță Gina Patrîchi apelaază aproape pe tot parcursul reprezentății la tonul sacadat, diaocativ și ostentativ. Înă creările cele mai aplaudate apartin Dragăi Oiteanu-Matel, Tamarel Bucuceanu-Botez. În special, ai Maria-nel Mihut. Acestea au și partiturile cele mai generoase. În sensul în care vorbeam la început: acuitate a observărilor sociale, autenticitate. Dînd glas unui text mai conventional, Ica Matache a părut stînjinită și nu a izbutit în aceeași măsură. Concluzia? Spec-tacolul Teatrului Bulandra, realizat cu simț al nuanțelor și remarcabilă acurateță de Cătălina Buzolanu rămîne interesant prin elvea creștii actoricești și, desigur, nu prin putine din realitățile surprinse pe viu de autoarea piesei.

Marius Robescu

film

f Povestea dragostei

Ion Creangă este în Povestea poren-lui același hitru maestrul al echivocului din celelalte istorisiri ale sale; transformînd Povestea poreului în Povestea dragostei, (după experiența nu prea reușită cu Harap Alb), Ion Popescu Gopo își propune să demitifice, să dea echivocului și fantasticalului o explicație. Porcul, care-și are la Creangă hazul lui, devine în versiunea lui Gopo un extraterestru coborît lingă coliba babel și a moșului cu o furturie zburătoare. M-am întrebat adesea de ce hamelele transpuse pe ecran își pierd în mare măsură puterea de fascinație; pînă și cele mai grandioase montări, cele mai fanteziste intruchipări de monștri, ha-lauri și așa mai departe, nu reușesc decît să se strivească, să ne transforme în spectatori pasivi ai închipuirii altora; nu este oare imaginația oricăruia din noi mai fastuoasă, mai fabuloasă decît orice construcție, din butaforie? Fînocchio al lui Luigi Comencini este printre puținele reușite ale genului și trebuie să observăm că filmul nu uezază de o recuzită și de decoruri grandilovente ci dimpotrivă, se străduie să rămînă cit mai mult timp în granițele unei lumi imediate. Poate că nimic nu ne îndemnă mai mult la generozitate și la visare decît basmul, în timp ce lucrarea de demitificarea a lui Ion Popescu Gopo, ușor tronică, vag spirituală, ne tale de la

Început orice apetit pentru reverie, regizorul propunîndu-și să vizeze și pentru noi. Sîblăcluneca pe care Ion Popescu Gopo o are pentru emulețul său, uit de drag și nouă, face ca aventurile stii de amănunțel personaj să fie încărcate de sens. În timp ce aici, în Povestea dragostei regizorul Gopo are sîblăclun și își îngăduie un festin east-mancolor alăturînd arbitrar un moș și o babă ca din tablouriile lui Breughel cu extraterestri dansînd într-un decor presupus terifiant, tot tineri frumoși ca Romeo și Julieta al lui Zeffirelli, cu o călătorie cosmică pe o scară (pentru că are trepă) și cu un simpatic clovi animal. Regizorul își dă friu liber fanteziei fără să se întrebe cine îl urmează și pînă unde. Mitologia contemporană cu care Ion Popescu Gopo încearcă să înlocuiască naivele poate închipuirii de basm, are și o morală a ei care ar putea fi rezumată prin foțea comoda concluzie dragostea învinge; dar pentru a învinge, dragostea trebuie să aibă și adversari care sint nici mai mult nici mai puțin decît extraterestrii în cauză... De ce monștrii noi mitologii trebuie să vină din cosmos? Basmul raționalauna a sugerat că el vin din domniul rațiunii și nu a greșit nici măcar o dată.

M. Nicolae

televiziune

tv

Zgîrcită-n zăpădă ca niciodată larma anulul abia început este iarnă adevărată doar pe micul ecran. De neunde, de unde, operatorii scot la iveală uridele provizii de omăt. Cota ninsorii la televizor este mai mare decît pe Omul așa că cine are chef să vizeze poate să tragă perdelele, să se cufunde în fotoliu și să creadă, privind imaginile hăgurate de albul zăpezii, că ninge de-adevărat. Duminică dimineața a nins peste VIAȚA SATULUI: a căzut zăpădă peste somnul cîmpiei, peste argericele caselor, peste umerii reporterilor, peste căciuliile interlocutorilor care vordeau prin feturi de aburi ca telegarîi lui Făt-Frumos.

Sentimente în alb

Duminică după-amiază a nins peste ANUL SPORTULUI 1978 care din fericire continuă și în 1977. A nins mai mult cu goluri, ce-i drept, dar emisiunile precedente bătuseră recordul în privinta zăpezii așa că decorul marilor combinate alpine de la Madonna di Campiglio și Innsbruck a fost fundalul firesc pe care autorul emisiunii și-a desfășurat excelentul său comentariu sportiv. FRUMUSEȚILE MONTANE prezentate de Alexandru Salmari ne-au mulțat și mai adînc înspre iarnă de altădată cu munții pe gheață, cu păduri prăbușite sub blănuși scînteietoare, cu animale legite la pradă și vînători țepi la prădare sub un soare mecanic ca o roată cu dinți. MOȘ GERILĂ CINEFIL a scos din arhivă numai pelucile „alba” arătîndu-ne zăpezie de odinioară chiar în... original. S-a cîntat, s-a dansat și s-a rîs cu azezonări potrivite de paiețe și clopoței. În sfîrșit, în reluarea de marți a filmului cu cel mai mare număr de spectatori mari și mici de pe micul ecran, într-un moment culminant cînd Heide vizează că este iarăși acasă, Biedermaierul, simbol al rîului în excelența pelucii japoneze, este acoperit cu drăpelele albe ale ceșturilor înzăpezite din Alpi. SIALOMUL PRINTRĂ CAMERE DE LUAT VEDERI executat magistral de Viorel Raba a încheiat acest festin cu zăpădă care ne-a arătat încă-o dată cită lubre de semeni arde printre dragii noștri coțegi de la televiziune care mă și știu cum să facă pentru ca micul ecran să tîna cu omul și să-l fie inimii sale de vreun foios.

Gheorghe Spiridon, „Primăvară”

Sânziana Pop

nici de rău, niciodată, nenovocită viață trebuie să ducă și unii chiar așa și consideră desigur, al nostru, a avut poate și un noroc: așa n-a vorbit de la început, a-a născut, cum s-ar spune, gata învățat să nu spună nici măcar cum îl cheamă. Pentru el faptul că nici n-a auzit a fost, cred eu, un lucru mai ales în avantajul lui dacă am în vedere că multe chiar nu merită să le auzi și dacă ai face scoțetea mai multe nu merită decât merită adică, trăgând linie, el mai mult a câștigat decât a pierdut. N-a învățat carte că n-a putut, n-a avut cum și asta a fost pentru el tot o atecare: învățătura ori o faci când, cum dar mai ales câtă trebuie, ori, dacă nu, mai bine, în timpul asta faci altceva și cu el, cu mutul așa și fost: când alții, abia veniți din armată, plânneau ce și cum să înceapă ei să aibă gospodăria gata, întemeiată și, în plus, și neavată iar neavată sa era atât de usor, ră la limbă încet ai fi și ca și zice că are ea, neapărat, misiunea să consume vorbe și în locul lui. Cu timpul femeia și-a pierdut din năvra și, mai târziu, până să dobândească bătaul pe care-l au, aproape că nu-l mai plăcea nici să audă, nici să spună.

Când s-a născut bătaul, s-a schimbat situația, cu asta trebuia să vorbească cineva, trebuia să-l învețe cineva să vorbească și cine să fie. Așa dacă nu ea? Probabil însă că și mutul a încercat să comunice cu copilul, în felul lui, și când spun asta mă gândesc la ceea ce anume, care-mi întârește părerea, ceva la care nu te aștept și abia aici e partea cea mai de miez a faptului: bătaul, căruia oamenii îi zice tot al lui Calomfir dar în plus și îl mic, adică Al mic al lui Calomfir, i-a moștenit pe amândoi. În ce auzu și mai apăsă, dar dacă ar fi fost numai alții asta n-ar fi însemnat mare lucru peste ceea ce se mai întâmplă și altora, el însă și-a

Gheorghe Spiridon „Omagiu”

moștenit părinții cu unele deosebirii în bine și mai ales cu adămurii. De vorbit vorbește, de exemplu, ce ea, ce mă-sa, dar cu al haz și alia adămurii și se exprimă prin semne, cu mișcările și cu chipul, ca mutul dar frumos (fidele el n-o mai face cânt și de nevoie și cu alie întelegerii).

Dacă te gîndești bine (și s-a găsit, unde trebuie, cineva care s-o și facă) una cu alta, laolaltă, li arată pe artist și, în concluzie, Al mic al lui Calomfir s-a născut deci (ori s-a ales după aceea), așa, adică însemnat cu pecetea harului dar, aproape de necrezut (și aici stă, de fapt, mirarea) din două păcate de beteșuguri părintești.

La un concurs pentru elevi, unu' din astea care se tot petrec de la o vreme, Al mic al lui Calomfir a luat la nu știu ce probă, una artistică, se-nțelege, locul întâi pe țară și drept răsplătă a fost trimis (împreună cu alții că, desigur, n-o fost el singurul câștigător) într-o țară străină, undeva pe la nemți, într-o țară. Că a stat așa acolo i-a hăgat în aer și pe așa (asta am aflat-o de la alții, nu de la el) înțet mai în glumă, mai în serioză, aproape ar fi fost în stare să-și trimită și el nu știu unde.

Cînd i-a întors, i-a întors unu' de-astei, de la noi, cam așa de exemplu:

— Cum a fost, mă, acolo?

— Cum să fie? Frumos.

— Și, ce-ai văcut?

— I. n. e.

— De care? (În capul lui, ideea de întrebare bătea, cred eu, într-o anumită direcție.)

— Ce peste tot, a răsunat Al mic al lui Calomfir, și mai așa, și mai altfel.

Asta cu „și mai așa, și mai altfel” de la el o știu și-o în minte de unde concluzia că se poate învăța de la oricine dar eu, în plus, mai adaug că, într-un fel, nici nu se poate fără deosebirii fiindcă nimeni nu seamănă cu nimeni.

Acuma, zic eu așa, s-ar putea crede că, deocamdată, nu mai e nimic de adăugat mai ales dacă mai și vezi nu departe, pe dreapta, tabla aceea galbenă. Acolo e marginea de care vorbeam la început, locul unde se termină al nostru și încep ceilalți dar vine, de exemplu, de undeva, unu' și trece tot așa ca noi dintr-o margine în cealaltă și pe urmă dincolo sau, invers, de dincolo începe și așa nu mai bagă de seamă nici o deosebire, pentru el toate sînt totuna.

Că să subliniez ideea asta sau una asemănătoare și cu ea și închei, cineva, prevăzător, de mult, a însemnat același loc cu un puț cu cumpănaș săpat și alcătuit, zic eu, special într-un anumit fel: cu capătul de cumpănaș al săliței de-o parte a marginii și greutatea de cealaltă ca să nu poată, de exemplu, năvăliți una fără alta.

gheorghe istrate

Frunze dezvoltate

Lui Ionuță G. Andron din Tara Oașului — cel care a fotografiat sfîncii lui Decebal...

Curg din văzduh frunzele aspre cu grele tipare noastre resorbtive chipuri din primordiile izvoare dezvoltate perpelu de soare...

O frunză-lăcrimă alege prin lume ca floarea din tăcuțe-n tăcuțe ca lampa luminii din boare în boare ca timpul — din uitare-n uitare.

O lacrimă-frunză mereu ne răstoarnă prin singele plins, din ramă în ramă — o undă lăcrimă mereu din toarsă în care și confundă lumea obrazul, cum piatra adinc în piatră coboară pînă la stărua sa caldă...

Pe-o frunză-am chemat și-am cules piețele voastre din univers și-n oglinda ei, vinovat, am arătat omul neardat...

Astăzi mi-a plăcut culcușul pe plăcintă și salz murdar de vespică apă astăzi mi-a plăcut în coră omul sufletul lumii — cel bun

frunza la care parurea ceva sufletul lumii — etern...

Ritual

Putea-vom, oare, să uităm, femeie, miratul trup prin care noi am născut? Bănușul plin-născut curcubeu dorințele vitale într-o dină...

Din risipite — corale-amintiri ne-aduna vremea într-un mal stîngher și pe-această piatră albă a labirint ingenuității noastre să scrie...

Voi, ce săgeți de căcat-născuți spre ochii noștri — lîntă lăcrimă și femeie lumii, doamnă, del-rează și ne ucide-n visul ei, pe rînd!

Stăm amundă la tărnuț și ce degerme — ca lăntă în nori ne-am prăbușit, ca niște gloanțe ce orbesc în armă, ca niște stele mari pierdînd prin zi...

„Omagiu partidului” — tapiserie de Gheorghe Spiridon

Critica și proza de evocare

Urmare din pag. 1

amplă este valorificată dintr-un unghi îndrăzneț. Ne așteptăm ca să fie întâmpinată cu un interes poate chiar contradictoriu, dar nu mai puțin gîm că este o carte care propune de ce-lă literaturii a viziune nouă a personalității lui Bălcescu nu pe cea tradițională sovratruia la secolul care a urmat revoluției.

La romanele pregătite lucrări de cea mai apropiată trimiteri istorică, cu subiect privind Independența. În acest sens aveți un roman, compus ca un serial de episoade. Arel sa 71 — romanul cronologic al Războiului de Independență în zăvia de date strict documentare) de Petru Vinilă. Aș mai menționa un roman foarte interesant al lui Corneliu Icu, se numește „Flăcările lui Dracula” — un fel de memorii, și Marius Tupan cu romanul „Cristalide”.

Nuvela, proză scurtă și schițe nu prea sînt. Totuși avem o traducere de Arnold Hausner-Eștești volum de nuvele, și Leonida Neamtu — Cînd marea întinse se alina, schițe.

La critică — cartea lui Dinu Pilat „Dostoevski în castelul românesc”, Dan Cristea „Arceada Imaginară. Cărțile semnate de Petre Dan Gorcea Neamțu capodoperelor și Eugen Negrici „Expresivitate revoluționară” — le-am menționa în mod deosebit pentru originalitatea cu care se propun autorului. De asemenea cartea criticului Ion

Ianoși „Poveste cu doi necunoscuți” — Dostoevski și Tolstoi care este o exegeză critică de mare profunzime și originalitate expusă într-o formă foarte atractivă la lectură, ca un veritabil roman cu doi eroi. De asemenea urmează să plece la tipografie, pentru a apare tot în trimestrul I, un volum de eseuri critice semnat de Virgil Teodorescu, „Armonia contrariilor” — este o autobiografie masivă, spirituală, lirică, estetică, Ion Carolan cu „București, sfîrcul secolului”, care cuprind în starea unei interpretări profunde și originale a personalității poeziei bascoviene pe plan european, totodată realizează și un fel de excurs asupra literii de acest gen, definindu-se profilul și înălțimea poeziei prin comparație, în universalitate.

— Ce debut propune în mod deosebit Editura?

— Dragomir Horoman cu romanul său intitulat „Cer surzintol prin care se propune, încă de la debut, ca un prozator valoros, iar faptul că după citirea manuscrisului directorul editurii, scriitorul Marin Preda a conceput un text de prezentare a cărții spune de la început foarte mult.

Mai pot menționa două romane interesante ce urmează să plece curînd spre tipărire. Este vorba de Mircea Săndulescu cu „Victorie clădindu-și și Ion Dan Nicolescu „Rana statului”.

patrel berceanu

Orfeu

dar pietrele visleau dinlăuntru în tîrîi superbe și inconștientă spre marea spăimîntare a norilor de seară

eu n-am făcut altceva decît că întemeiat pe o mai veche bănuială a purtătorilor de liră v-am oferit un cer în locul unui văzduh lipsit de nevăjmitine.

Cînd va fi nevoie de mine

din raza de soare mi-am făcut o armă dacă veți avea nevoie de mine pot fi găsit cu ușurință

mă aflu la oricare capăt al ei.

Eu unul cred

vreau să cred că și pentru voi lacrima o încă la mare preț tocmai de aceea n-o să mă auziți vreo dată zîcînd veniți dar veniți-o dată prieteni avem de pierdut o bătaie frumoasă.

Confesiunea bunului tăietor de copaci

cîndva lagom la ochii aleșii cu o năframă albă am renunțat pentru că nu puteam lăsa la infinit iluzia de a lăsa din față

și sentimentul oarecum mai vag că sufletul oricui rămîne undeva o palmă mai la dreapta sau mai sus

Proiect pentru o bibliotecă publică

nu zic că a nenorocire intra în casă cu gînd să ne facă curaj în buciatările mă gîndesc doar să nu gîsesc înăuntru un grumaz gata placat mă gîndesc să educ în bibliotecă stejarul doborât azi noapte de furtună un manual de etică a acinid învenit.

E greu de-nchipuit

...dar ultimul poem era Intocmul unei slăbiciuni — leșul depus cu mare pompă în trezoreria de rouă a lumii — altfel e greu de-nchipuit poetul din fugă spre un răslet cu flori.

Lacul

Lui Mihail Eminescu

oglinde reci de valuri lăsează înecînd timp cînd pe-năinsul meleelor covorul adormit

oglinde reci de valuri se tîlmăceau în timp pustie era clipa restrînsă-n anotimp

oglinde reci de valuri se tîlmăceau murind.

Mîinile

Mîinile țipaseră în ele durerea deschisă și mingiua o aromă dulce întîrziată a mugurului ca un bot bălăi de căprioară surprîns.

Cuprîns de liniile întortocheate din palmă tremura undeva o creangă ce se incincașea în poteca moleșită galbenă de trecerea repetată a pașilor.

Surideea mugurul întîrziat iar mîinile păstrau căldura de inimă calme.

Ego

M-am născut cînd aveam șapte ani Ce a fost înainte îmi spune mama Ce a fost după știu mai bine decît ea Fîindcă s-o săpăt în mine zi cu zi Ceas cu ceas, clipă cu clipă Da aceea n-o cred cînd îmi spune Că m-am jucat în țarina drumului cu copiii.

cornelia djigola

Remember

atunci puteam să-ți dăruiesc flori de gheață să le arunci în transparența de cristal a geamului

apoi puteam să le topesc cu rîsulărea mea să le transform în picături de apă acum pot să-mi umplu brațele cu flori să- alerg spre tine întîmpinîndu-te.

Tapiserie de Gheorghe Spiridon

Homer

Uitase de cînd privea focul jalei nedeslușit al focului și ochii au început să i se topescă și să curgă-n picături transparente

A privit așa pînă ce focul ce-l bătea în scîpîri dureroase obrazul s-a stîns

Ochii de cele văzute s-au contopit cu Jarul și arbele au rămas goale.

Acuarela

Nu vreau să-mi desenez a acuarela întîlărită simplă și atît de natural — Marină

Nici să-mi apropil obrazul de valuri, palmele-nspumate ale mării bănuite

Nu vreau să-mi lipesc ochii de cerul necoperit de nori

Sau să-mi încerc pieleapele ce ceardăne absteacă ce să liu mai femeie

Nu, nu vreau decît să pot veni mereu îmbrăcăt-n rochia aceea simplă albastră, albastră de tot ca a scuarăi întîlărită atît de simplă — Marină

radio

r

Capodopera

Există lucruri pe care le plăstăm închise în suflet o viață, obișnuiți fiind cu ele. Dar re-ascultate într-un anumit context sau într-o anumită stare de spirit, ceva se schimbă, ne intrigă și din ferecure pentru noi, revenim asupra prejudecăților sau hotărîrilor pe care ni le formossem fără să stăm prea mult pe gînduri.

Telemann te vorba de Georg Philipp, compozitorul născut la Magdeburg, prietenul lui Bach a compus „si” plese de teaur. Acesta ar fi cele mai noi cuvinte pe care le-am auzit despre marea compozitor. Agard, a compus „si” plese de teaur, lată că au existat pe lume mari artiști contemporani, prieteni ai titanilor muzicii, cei care au fost așezați în umbra genilor de către literatura de specialitate. Capodopera, însă, a fost creată. Fie ce ea să nu poarte numele autorului nedreptățit (cel căruia i se scoțete drept cel mai mare merit prietenia cu titanul), căci ea tot va rezista timpului. Capodoperele muziceli baroce ar putea figura, fiind la fel de prețioase, alături de lucrările de geniu ale muzicii tuturor timpurilor. Să-l pomem pe Alessandro Marcello, pe Carl Philipp Emanuel Bach, pe Antonio Vivaldi. Capodopera, a-cesta era unul din subiectele ultimel emisioni „Invitațiile Eulerpei”. Emisiune cu totul deosebită prin felul alcătuirii ei: muzica este întotdeauna corelată cu celelalte arte. Emoțional este felul în care ascultătorul este familiarizat cu capodopera, apropiat de ea. Ascultăm cele mai bune interpretări ale lucrărilor muzicale, care

nu ne înghesă prin inaccesibilitatea lor, ci misterii lor este apertă oricui. Căndă cîntărilor comentariilor. Lipsesc lungile teorii picturale. Lipsesc trasele teorii picturale. Lipsesc trasele „tehnice”. Opera compozitorului este pusă în context cu viața lui, căci ce altceva poate fi opera de artă decît întîmplările extraordinare din viața unui creator? Ne reamintim despre Brahms că abia într-un tîrziu i s-a recunoscut genul simfonistic, desi Schumann prevăzuse cu mult timp înainte evoluția acestui emoțional liric al simfoniei.

Despre capodoperă? Dar se poate, oare, „impărtăși” capodopera? Că ea aparține „categoriilor” numite „titani” sau că „din cînd în cînd” a mai apărut și la cei socotiți medicii? Fiecare dintre artiști are misterul ei care aproape cu cli ne încapătînăm s-o clasificăm pe specii, sub-specii sau chiar supra-specii. Frumusețea, în cîmă ca și viața, se îmbogățește din însăși trupul ei, necerînd nîmănu nimic, fiind în schimb de o complexitate generozitate. Ea nu se crispează nici în fața îngrădirilor, nici în fața neapăsării. Neant. Instelatul neant, cel fără de margini. Insemnă libertate.

Mulțumim „Invitațiilor Eulerpei” că ne lasă trei ceasuri de visare, de umirde, de ferecure și de întrebări. Și mai mulțumim realizatorilor ei că nu ne încaltesc cu acele teorii care numai tenii nu sînt și care ne-ar face să răsucim butonul aparatului.

Ioana Diaconescu

plastică

p

Pictorul Gheorghe Spiridon a expus rar, în saloanele oficiale, nu neapărat dar departe totuși de a ne putea forma o impresie decisa. Revelația expoziției de la Orizont este aceea a unei pregnante maturități. La toate nivelele, scindematia de viziune și de meșteșug se impune. Este o maturitate venită din adîncuri, o viziune de-a lungul multor ani de pictură. Și, mai ales, o maturitate care exclude experiențe factice. În fiecare lucrare parca pictorul punîndu-și aceluși întrebări asupra condiției artei, a puterii ei de implicare în forul nostru interior cel mai intim. Ceva grav în permanență, dincolo de aparente se face simțit în pinzele și tapiseriile lui Gheorghe Spiridon, un fel de supra-punere lentă, răbdătoare și puternică între esențe. O astfel de artă este rezultatul unui mod de a gîndi viața, cu sobrietate și răspundere, un fel de accedere la o demnitate mai înaltă a înșii actului creator.

Gheorghe Spiridon expune pictură și tapiserie. În ferecure prilej de a întelege mai îndestropare arta lui în genere nu știu dacă un anumit proces de decantare a pornit dintr-o tapiserie către pictură, ori, mult mai probabil, dintr-o pictură către tapiserie. Rezultatul ne interesează însă pentru definierea personalității artistului. Există o materialitate definită a culorilor și desenului, un fel de simț al tactilității orientat să exulte de frumusețea cîntărilor de culoare devenită materie stratificată și rezonanță, o demnitate a intensității care-i este proprie lui Gheorghe Spiridon. Originalitatea se spîrînd de interpretarea mai adecvată și îndelungă frecventată a celor două genuri. Desigur, pornind numai de la aceste date pregătibile, nu vom

fi capabili să străbatem întreg universul artei lui Gheorghe Spiridon. O izvoare particularitate este gîndul compunerii. Fiecare lucrare este gîndită drept o compoziție, mai mult sau mai puțin amplă, dar o compoziție. Aceasta corespunde unei structuri intime creatoare. Este o rigoare a unui spirit care se bucură de realitate printr-o reducere cit mai relevantă. Peisajul, natura statică, compoziția propriu-zisă, devin tot atâtea prilejuri de meditație la o organizare a elementelor de structură. Este marea lecție pornită de la un Luchian și Petruscu, de la un Ghilăș și Ciucureanu, pe care Gheorghe Spiridon o face să fie tradiție perenă și înnoitoare. Vorbind despre culoare, estii tenia la un moment dat să o vezi în Gheorghe Spiridon mai tîrziu decît în realitate. Ea nu sare în ochi, nu se impune cu violență, dar dacă o privești mai îndelung, observi acea stranie strălucire care deosebește net pietrele rare de cele doar colorate cu sîng.

Nu ne-am oprit la titluri. Am fi putut să enumerăm lucrările care ne plac nouă mai mult. Dar trebuia subliniat întregul. De altfel, după cum au remarcat, în caldiele lor luări de cuvînt și Constantin Piliuță și Dan Crîngorescu, în selecția foarte parcimonioasă ar fi putut fi adăugate încă alte multe lucrări ale pictorului, rămase în atelier. S-ar fi convenit, firește, un spațiu mai mare, cum se procedăză îndelung în cazul retrospectivelor. În general, s-a numărat foarte multe nume consolidate în pictura contemporană românească. Gheorghe Spiridon se impune prin această expoziție drept unul dintre artiștii ei reprezentativi.

Grigore Hagiu

muzică

m

Din codex-uri și cronici

Umblînd în această iarnă pe străzile cu zăpadă și cable medievale ale unui burg tranilvan, un prieten îmi desena din câteva stiele un car, o ursă, o lîră... Cu toții ne oprim în fața unor puncte strălucitoare, încercînd să unim între-deesen imaginile lumii necunoscută. Muzica prelungește însă propriile ei raze între stîlpii de susținere, încît efortul de reconstruire e mai mic. Un diac recent apărut, valorificînd formația de muzică veche dirijată de Ludovic Bacî (cărui îi aparțin și transcrierile, prelucrările pieselor) este o astfel de reconstruire din puncte luminoase. „Compoziții transilvănene din secolele XVI-XVIII” ne trimite vestile unor lemni de clopot și clinchet pe care mesterii cu șoșuri de piele, bălînd metale, dansatori cu cîmbe groase și doamne cu cercei de argint le uitaseră între file de codex-uri și tablaturi.

Puteam asculta dansurile românești notate de Ion Căianu (1825-1887) localități cu allemandele și sarabandele vremii în acei „Codex Căianu” care testă cunoșterea folclorului românesc și unguene. Într-o formă goală și de către păturile nobiliare apusene. Ion Căianu, care învățase muzica în Minăsturul Clujului, Sebeșei și Sumuleului Ciucului, fiind apoi organist, constructor de orgi, tipograf și educator muzical, se dovedește și primul compozitor român care a „descoperit” valorificarea folclorului. Simplitatea și dinamica, vocea îmbinată cu solemnitatea caracterizează și „Intrada” cu „Două dansuri valah” din suita „Musikallische Festscheit Eulenspiegel” de Daniel Speer (1838-1907). Muzician la

curtea lui Gheorghe Ștefan, acesta gusea că intonațiile românești se potriveau bine formelor specifice de dans mono — sau tripartite, șînd — nu degeaba își spunea „Simplificismus Dac” — cam în ce ritmuri și-ar place bînelor bălînăși să salte țasa încît și dansurile sale ungare, coraze sau leșești aveau destule elemente din folclorului local.

O lume tradițională de optimism empenec, miresme de mere și puritate de picturi pe stiele străbat din celelalte lucrări cîntate cîndva la lăută sau la orgile Sibului, Mădărașului, Sighișoarei. Fantezia rîceră, dintre notațiile rămase în „Intabulatura” și „Harmosnarium muscorum” ale lui Valentin Greff Baefara (1807-1876) este transcrișă de Ludovic Bacî pentru formate de viole da gamba și blockflute; Die-tan-ul în Do major al sibianului Johann Sartorius junior (1712-1787) — lucrare asemănătoare cu oratoriul și cantata — aduce în echilibrul proporțiilor și severitatea structurii ornamentale care amintesc vechnătatea muzicii bizantine. Numai titlul volumelor din care sînt culese artele lui Gabriel Reilich (1810-1877) — „Pădure spirituală de flori și roze” — ar fi de ajuns să ne îndemne să întîmpinăm cu înțere apariția discului. Adăugînd și valoarea interpretării, a reactualizării partiturilor, care devin documente ale unității muzicale a poporului român, deschiderea acestor porți cu ferecături transilvănă poartă fi una din sîrbătorile serilor noastre.

Cronicar

175 de ani de la naștere

moment in heliade rădulescu

Două manuscrise literare necunoscute

În opera literară a lui Ion Heliade Rădulescu se păstrează un număr relativ restrâns de manuscrise...

Astfel, poezia 20 Decembrie 1843 a fost publicată pentru prima oară în broșura 20 Decembrie 1843...

O altă poezie, Paritivel, a fost publicată în Cursul de poezie generală...

Existența a două manuscrise necunoscute a acestor poeme ne permite câteva precizări. Primul manuscris...

Manuscrisul, cu caractere chirilice este cursiv, îngrijit scris, fără modificări...

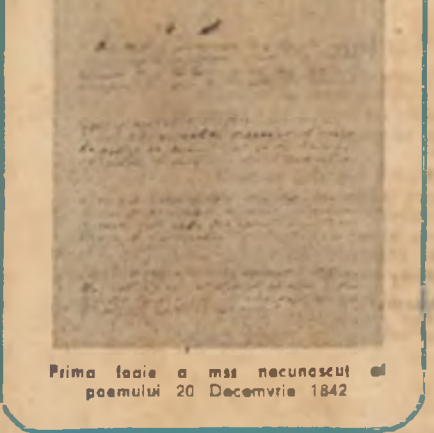

Ion Heliade Rădulescu alături de fiica sa, Maria, în 1866

Monumentul Heliade. Carte poștală din 1906. În spatele statuiei, grădina palatului Șuța.

versurile respective (doar 10 numerotări față de cele 18 note cunoscute).

Al doilea manuscris, patru pagini, cu același format și aceeași calitate de hirtie...

Prima fațetă a ms-ului necunoscut al poeziei 20 Decembrie 1842

George Potra Gheorghe Buluță

tă, poartă titlul cu caractere latine la portretul M... Restul manuscrisului, cu caractere chirilice...

În privința diferențelor, manuscrisul nostru te caracterizează printr-o serie de versuri inedite, printre care o întreagă strofă: „Ca-n vis Mezinul, în cruda-i agonie...

În privința datării cu certitudine a manuscrisului nu se putem pronunța, având în vedere transcrierea...

George Potra Gheorghe Buluță

Zăganul

În limbajul pământului. Nimeni nu e mai dibaci în a adăuga unelte anului care se duce...

Marin Sorescu

VARIA

Între E. Lovinescu și G. Călinescu

Sub un lung titlu Confruntări în critica deceniilor IV-VII (C.R. 1975) Ileana Vrancea a publicat...

În privința diferențelor, manuscrisul nostru te caracterizează printr-o serie de versuri inedite, printre care o întreagă strofă: „Ca-n vis Mezinul, în cruda-i agonie...

Faptul că Lovinescu nu a fost ales membru al Academiei este desigur mihnot, dar nu deosebit de surprinzător...

Ultima etapă a posteriților lui E. Lovinescu de care autorea se ocupă în cartea sa (anul 1962-1972) este deschisă de articolul Preliminar la un studiu despre E. Lovinescu...

Ecografia literară Confruntări în critica deceniilor IV-VII — este, între altele, de a reduce întreaga dezvoltare a criticii din ultimele trei decenii la problema: pro sau contra E. Lovinescu...

Al. Piru

Poeme de dragoste

Urmas din pag.

teera morților. Există în versuri un întreg scenariu cu pieșeri și întoarceri, coborâți în cordoane înmăscate...

ca să mai pot chema pe cineva / dar lasă-mi o urmă ca rană / sau ca golul din os / din care odăta cu ei...

Gheorghe Spiridon: „Flon”

Bălcescu

Urmas din pag.

Teașă, strălucită, stăre din care nu s-a mai revenit în viață. Dar în această carte, astfel terminată...

Desigur, nu mi-aș permite să-mi expun cartea, ea trebuie singură să se explice. Ceea ce, poate se spune și așa, este de o înaltă calitate...

Cartea Patriei

Urmas din pag.

fie inedit, pitoresc și emoționant. Dar nu potescul reprezintă adevărata dimensiune a acestei cărți...

vean se numește Dănuiri Dăneșene iar autorii ei sunt învățătorii Eugenia și Constantin Baraga.

— Cum se vor face simțite istoria trecută și istoria prezentului în cărțile acestor noui autori?

atelier literar postă redacției

G. M. BUCOVICIOR : Neașteptat de alabe, convenționale, neînșelătoare, „lucru manual”. Observațiile anterioare rămân valabile în ceea ce privește studiul serios, sistematic, în domeniul poeziei, lectură multă, diversă (Proportional, scăderea activității grafice, care nu trebuie să devină grafomania). Cite un fir de poezie, mai mult sau mai puțin convingător, în „Astoria”, „Moara de nea”, „Alge”, „Siala”, „Simbioză”. Dar lucrurile nu ating nivelul reușit astfel că nu putem reține nimic. Pe viitor, nu ne mai trimiteți decât ce scrieți, ci numai cele 5-6 poezii pe care, după o selecție aspră, le considerați mai bune.

R. HICKER : Ne bucură vestea înființării cenacului dv., vă felicităm și vă dorim succes, sperând să primim vești tot mai bune din partea lui. Versurile de acum, din păcate, nu ne dau senzațe bune pe care le-am fi sperat.

ALEXIS V. : Sint pagini naive, stingate, de început, în care nu prea se văd semne de perspectivă. Ideea de a „nu mai pierde timpul în zadar” e într-adevăr oportună. Cel puțin deocamdată. Până când, redând învătura locului îndreptățit, veți putea reveni, mai bine înarmat, la tentativele literare.

ELENA MUNTEANU : Pare să fie ceva, dar încă nu putem trage toate concluziile din numai două pagini.

K. FRANCISKO : Da, pare să fie mai bine, în ansamblu, și mai ales în „Război”, „Am venit”, „O urmă”, „Săpând”, „Pluguri albe”, „Via aproape”, „Cum visezi unora”. Sint, însă, unele pagini lustruite și mește-

rite prea mult (sau mai bine zis, neinspirat), plină când freacă și se atinge, îngheață. Mai sint și altele neajunsuri, de care am mai vorbit, dar, promisiunile din scrisoare sint o garanție serioasă.

P. CERNAT : În general, lucrurile mai curate, înțelegi cam naive („Concert galben”, „La ora nouă”, „Poezie de toamnă”). Ca să nu mai fie neînțelegeri, semnați-vă citel (cu majuscule) fiecare poezie cu numele sub care doriți să apară (ne declinăm orice răspundere pentru eventuale greșeli sau deformări).

V. P. M. : Lucruri frumoase, „Scrisoare”, „Nu știu”, „Dellet”, „Poet”, „Unora”, „În timp ce”, „Alge”, „Vestea deasă” ne-a intrat în alturi de dv.).

PETCU MARINA : Nu se văd înzestrări deosebite în ceea ce privește poezia, dar sint înțelegătoare, alături de dv.).

I. DRAGOMIRESCU : Pagini de început, cam tulburii, sovătoare. Ceva mai bine, în „A lungul toamnei”. Trebuie să citiți multă poezie, să studiați experiența, tehnica marilor poeți contemporani, ca să vă puteți perfecționa mijloacele de expresie, gustul artistic etc.

L. C. M. : Nu e tocmai exactă caracterizarea pe care o faceți paginilor dv. Dar ideea de „a învăța lumea de la capăt” nu e rea. (Poate că accentul ar trebui pus, însă, pe rafinarea expresiei, sporirea, îmbunătățirea capacității de a „apune”, de a sugera, de a plasticiza etc.).

Lucruri bune și de data asta: „Lăcrimă”, „Toamnă”, „Fiecare” și chiar „Poeta calculatorului”. (V-am rugat să vă înălțați citelul manuscriselor, renunțând la

acea „parafă” spectaculoasă, dar puerilă și fără rost, care produce dificultăți și încurcături în procesul tiparului. Manuscrisele trebuie să aibă, în toate detaliile, aceeași înălțare îngrijită, clară, pe care o redă tiparul în revistă).

M. POENARU : Regres trist în ultimele (peca numeroase) plăcuți. Semnele de schimbare de data trecută nu se confirmă, din nefericire, și „fabrica” a revenit la producția (censușe, monotonă) de serie.

Lucian Doru Voiculescu, Roland Smith, I. Pajureanu (în treburile ne depășesc), Mihail Dragăgan, Vasile Veșina, Dumitru Paul, Opreșcu Antoneta M. Alexe, Pompliu Camelia (ceva mai bine, în „Luptele tale”), M. Modruj (mai bună, „Un pom”), Dumitrescu Constantin, Stelian Dobre, Rogvaș-Zimnicea: Nimic nou!

Alex. Alimda (mai bine, în „Frunză unică”), I. Ziska, Mari V. Alinescu, Scaldac, Endomel Joana, Franc Dumitru, Ion Bratu, Traian Călin, Ion Stupina, Ștefan Dincă, Vereșescu Alexandru, Gamulea Șerban, Mircea Bogdan, Balcea Ion, Munteanu Nicolai, George Negruț (ceva, în „M-am reconstituit”), Marius Dumitrescu (ceva, în „N-am uitat”), Graciana Paraschiva, Zidaru Petreche, Dobre Ion, Adrian Viadu, Constantin Nuță, I. Nechitoza, Tuzu Angela, Marinescu Radu, I.C.B., V. Novac, Rad Mariana, Dan Bara, Antonia Cristina, Ștefan Eugen, Hoza Ilie: Încercări de nivel modest, fără calități deosebite.

Geo Dumitrescu

N.R. Manuscrisele nu se înalțăză.

Dor

E a seară cu grauri cântând
în ceață
dragă mea
undeva jos portul a înflorit
ca o dulce livadă
Intinericul e un monstru lichid
lingă timpului ochii tăi
păpila ca un fugar tăcut
în singele meu timpul bote
fluturi de bronz
plouă cu flori de cires
și un porumbel a scăpat
printre case,
spre cer.

CRISTINEL PRICOP

Gheorghe Spiridon: „Rod”

Cercul

Îți amintesc, fratele meu,
Copii fiind,
Cum ne scăpase cercul într-o zi la vale
Și alergând să-l prindem
Deodată ne-am oprit la jumătatea calei.
Tu ai pomit spre cimpla cu roadele,
Spre cimpla mănăoasă tăi dus
Eu am apucat-o înspre pădure, înspre munți,
Încăpând o imposibilă rostogolire în sus
Apoi tu te-ai întors cu brațele pline
De spice și poame de soi
lor eu,
Urc ne-ncetată destrămind nopți năvoadele,
Urc ne-ncetată căntând
Cercul cu care-ntr-o zi ne jucam amindol.

STELIAN ALDEA

Concert galben

Toamna nu te văd niciodată
Mi se așează marea frunze
Pe ochii și-încă
Ceata se-nalță-ntr-o noapte cu un zid.

Toamna nu ajung niciodată pînă la tine
Se fac brumă degetele cînd te întind
Cuvintele înghețate pe buze în jind.

Și ești cît de aproape spre toamnă
Că mă tem să nu zbari
Din inima mea în vrea noaptea
Spre zori.

PETRE CERNAT

Gheorghe Spiridon: „Delta” I

Poate-un izvor

Îi-ai găzduit, liniște ninsă,
cîmp mlaie de vultur bătrîn,
roata de ghinde de lună stînsă,
rozele de ghinduri fărîștăpîn.

Pe iarba tăcută ce uită să crească
trupul meu palid și-oduce aminte
cîntului dornic dintr-o cuvinte
veacului, ram să-l rodescă.

Te-ai găzduit, cîmbra contur,
Cînd somnul ar sta să te ducă pe apă
încercîndu-tă de-ai putea să te fur.

Poate-o cărare, poate-un izvor,
recunoscută să-mi fi rămasă
la vrea răscură fără popos,
poate-o cărare, poate-un izvor...

LILIANA POPESCU

Un pom

Cînd sîdesc un pom
Îmi place să știu de ce îl pun acolo?
Să știu că eu îl ud că eu îl îngrijesc...
Și vreau ca eu să-i gust răcoarea taină
A primului rod.
Nimic nu-l mai drept decît să trec
- Alături de el -
Vinturile, arșițele, ploile și marea solt
Către vesnicul miina.
Înainte de a-l privi, privește-mă.
Privește-l, înainte de a mă privi...
Și nu te teme dacă,
Ostenit de numeroasele tale griji,
O să ne confundăm întotdeauna.

MIHAI MODRUJ

Rază

Vine o zi și o clipă cînd simți
Că nici o iubire nu e destul de mare
Să poți răscumpăra cu ea
Lumina strivită sub talpă.
Îți rămîna atît: să te mistui
Pînă la ultima fibră,
Pînă la ultimul ghîd
Încît cel ce te privește
Să nu simtă că-l apasă
Mai mult decît
Povara unei zări

VALERIU DRUMES

poezie cubaneză

JOSE MARTINEZ MATOS

Aproape de seară

Aproape de seară
lăstunul
își revarsă asupra mării
strigătul lor pătrunzător,
minutele domoale
plutesc
ca niște corăbii.
Subțiriile
îngină vîntul.
Aproape de seară
orașul aprinde focuri
și revarsă
peste mulțimea de oameni, lumini.
Omul și-a oprit mașina
și-a oprit inima -
caută miinile fufioare.
Cineva cîntă
sub arborele de coral
în asfințit,
iar într-o fecerășă -
cu și versurile acesteia.

LUIS MARRÉ

Cîntec pentru noua zi

Îți voi vorbi despre fericele,
Nu despre vise și dureri.
Îți voi vorbi despre fericele,
Despre ceea ce noi zidim.

Iartă-mă, vorbesc cu tine,

fără a-mi lăsa lucrul,
pe urma cîntecului meu
merg miile de milii
și, mai puternic decît orice cuvinte
răsună cîntecul nostru convins.

Vanes Oriando: „Sămîntătorul”

Astfel încît ascultă
cîntecul iubirii,
privindu-mi miinile
în timp ce lucrează!

RAUL LUIS

Fericele

„Ce este aceea fericele?” -
Iar eu
nu știu ce ar trebui
să-ți răspund...

Da, într-adevăr -

ascultă
Iată, să zicem, Karl Marx -
sensul ei îl vedea
în luptă,
și numai în luptă.
Poate în această
se găsește cu adevărat
ceea ce noi numim
fericele.

În românește de
Anatol Ghermanski

VICTOR CASAUS

Gramatică istorică

Istoria pulsa în Hlilste
iar ei cu neapăsare au început
să schimbe silabe
să scurteze silabe
să adauge sunete
să dea cuvîntelor alt sens
Șifrau atît de puțin despre toate acestea
și nicidecum nu au gândit
ce vor da vieții mai mult de singe și sudorare
Din sunete și glasuri
din strigăte și blasfemii
din vorbe utile
și forme stingate
au elidat: încet încet
Au venit apoi cei care i-au dat nume:
limba
Plugarii artizani sclavi
(țărani alieri pădurarii
meșteri calfe zidarii
cu vieți de mai stînsce
Tot de la ei am învățat
cuvintele verbă faptă
surdă și solidaritate suflet

În românește de
Irina Voinovskii

Horváth István

S-a stins din viață Horváth István, unul dintre cei mai importanți scriitori de expresie maghiară din România. Originar din părțile Marelui (s-a născut în localitatea Bichis, la 10 octombrie 1909), Horváth István debutează în jurul vârstei de 30 de ani, publicînd poezie și proză scurtă de sinceră inspirație populară, universul vieții țărănești constituind de pe acuma sursa sa de inspirație fundamentală. Culegerile de versuri și povestiri apărute în anii de după debutul ca eric loc în ziarul „Magyar Nap” din Cluj este în chip elocvent orientarea sa realist-populară (Păbeșile mele, Se desface murgul). Încă din primii ani de după Eliberare, Horváth István adăra deschis, făcînd dovada unei înalte conștiințe politice și patriotice, la idealurile revoluționare ale literaturii noastre. Opera sa de căpîni, amplu și vigurosul roman Broșă de peste

hatari (1950), (tradus și în limba română) care îi aduce și lauri Premiului de Stat, s-a bucurat de un mare succes datorită autenticității cu care sint reconstituite evenimentele dramatice legate de trecerea revoluționară a țării în noile forme de viață socialistă. După romanul Broșă de peste hatari, Horváth István continuă să publice alte scrieri în proză și poezie, vădînd aceeași orientare realist-militantă: Cu Hlilste nouă, versuri, 1951, Pe pămîntul țării noastre frumoase, versuri, 1952, Zorile lui Balogh Eszti, roman, 1954, Căntecul Csaly, roman, Cizanteme, roman, 1960, Datorie de cinste, versuri, 1962, Versuri, 1963, Am zidit un turn, versuri, 1972, Strigătul înălțat, versuri, 1975.

Prețuit de marea largă de cititori, al căror cîntec inspirat și credincios a fost întotdeauna, Horváth István se înscrisse cu cinste în istoria literaturii noastre contemporane.

Scrisul și sportul

oare că printre cele mai măgulitoare clipe care mi s-au fi adus cîndva în planul criticii literare, ca și printre cuvintele de care îmi place să-mi amintesc mai ales sint acelea care vor să certifice punctele de legătură dintre scrisul meu și sport.

Profesorul Al. Piru mănumărea într-o seară panoramă critică asupra poeziei românești contemporane din timpul stier de secol (vol. II) al cărui susținut și concentrarea îndelung sollicitată pentru lectură triplă mele de sonete, cuprînzînd aproximativ ontologie de titluri, semnificativ pe bună dreptate, dincolo de considerările strict critice, abordarea unui complex travaliu, ce vizează stilul și abnegația atletice în pregătirea performanțelor sportive de vîrf.

Prezentul Paul Anghel, într-un articol publicat cînd în Contemporanul, intitulat „Cu pușca maximă”, sublinia această „performanță vitală” de a trăi mai intens „într-o seară” fără ca să ne scuzăm de eforturile maxime și nu uită să sublinieze semnificativ tematic din volumul meu Amora de sudare.

Intr-adevăr, nu am considerat niciodată poezia și scrierul „bun” drept un mijloc de egalizare din realitate, ci tocmai împotriva, ca pe un ancalament acut și vital cu imperșerile și adversitățile de care țel și în speră să înșelă profeticele materii lezate, purtătoare și fermăntătoare. Mi-a fost foarte încântătoare tonusul competițional chiar dacă în multe împrejurări și curse contra probelor mele a fost dat să împășișc singurătatea deosebită de cură țară, pînă să ating bucuria

performanțelor. Am considerat scrierul drept o constantă vitală, imperșivă ca respirația în firecul mișcării, iar cărușe pe care m-am învrednicit să le dau tiparului sint desigur, numai egalitane și înzestrate răsărite dintr-un jurnal de bord permanent pe care într-un sublim mimetism, la un străgît fidel unor destine titanice pe care le-au marcat țel și înconștiente mele: Alain Gerbault, Alain Bombard, Chichester Antarctic, Antoine de St. Exupéry, Raymond Jacques Couesnon...

Aceste memorabile nume, la empușca cărora sint încă multe de adăugat, îmi permit să fac o călătorie în timp, evident, o eroare nu numai subiectivă, dar și de probitate profesională. În acest sens, o plăcută surpriză mi-a sugerat venerabilul Șerban Cioculescu în „Breviariu săptămînal din România literară” acordînd o curvență atenției culegerii Sportul în adormirea (ediție îngrijită și prefațată de Victor Bănculescu și Tiberiu Cornilău, în Editura Sport-Turism, 1978), chiar dacă se arată conservator în ceea ce privește conștientizarea și înțelegerea educației fizice tradiționale, odinioară predilectă: trîntă și oina.

Ar fi, în sfîșit, de semnalat faptul că revistele literare cum și exegeții lor omii, în continuare, ar semena contribuții estetice considerabile în fața presei specializate, fie neîndemne de luat în seamă, ceea ce constituie, evident, o eroare nu numai subiectivă, dar și de probitate profesională. În acest sens, o plăcută surpriză mi-a sugerat venerabilul Șerban Cioculescu în „Breviariu săptămînal din România literară” acordînd o curvență atenției culegerii Sportul în adormirea (ediție îngrijită și prefațată de Victor Bănculescu și Tiberiu Cornilău, în Editura Sport-Turism, 1978), chiar dacă se arată conservator în ceea ce privește conștientizarea și înțelegerea educației fizice tradiționale, odinioară predilectă: trîntă și oina.

revista străină

● **LA LENINGRAD** au început lucrările de restaurare a primei clădiri din piatră din vechea capitală a Rusiei, Petersburg. Este vorba de un palat construit în prima jumătate a sec. XVIII care a aparținut primului guvernator general al orașului, Aleksandr Menșikov. După ce s-a demolat o parte din ansele construite ulterior, s-au descoperit 30 de plăci de teracotă cu desene de valoare inestimabilă. Printr-o serie de arș și unele din primele porțrele ale împăratului Petru I. După restaurare, în palat se va deschide un muzeu al epocii lui Petru I.

● **ORAȘUL BRNO** a fost pentru a șaptes oară locul unei mari confruntări a graficii aplicate. Punctul central al acestei a șaptes oaze literare constituie grafica și ilustrația de carte, împărțite în 3 categorii: prima este destinată cărților, ilustrațiilor lor, aranjamentului tipografic, suprapunerii și legăturii; a doua, ilustrația și aranjamentul jurnalelor și revistelor; a treia rezervată propunerii de noi tipuri de scriere, simpozionului, cit și exemplarele expuse au confirmat importanța crescîndă a noilor sisteme și a mijloacelor de comunicare în care grafica aplicată țese în evidență. Confruntarea mutuală a rezultatelor realizate în acest domeniu este o condiție necesară pentru ridicarea în permanență a realizărilor grafice.

● **PICTORUL FRANCEZ GUSTAVE MOREAU** (1826-1898) artist strălucit, creator al unei arte simbolice, - dovadă și celebrul său tablou „Oedip și Sphinx” - a fost dedicat o expoziție, consacrată lui **GUSTAVE MOREAU SA VIE, SON OUVRE**, album îngrijit de Pierre-Louis Mathieu, conservator al muzeului care poartă numele pictorului, și editat de Biblioteca de la Paris. Prezentîndu-și moartea, pictorul a mai adăugat două etaje casei moștenită de la părinți, din strada La Rochefoucauld 14, pentru a servi drept muzeu al lucrărilor sale, deosebit de eteroate, acvarele, desene etc. și faimoasele „palete” semnate și în cadru, care prefuguează arta abstractă. Muzeul a fost deschis în 1902, iar primul său conservator a fost elevul favorit al pictorului Georges Rouault. Albumul de față cuprinde peste 500 de ilustrații alb-negru și color.

● **LIANȚII POLONEZI** și mîgărită muncitorească din Belgia, cit și amintiri ale muncitorilor care au participat la revoluția din 1848-1849 în regiunile Poloniei.

● **ISTORIA LEGĂTURILOR AUSTRO-ROMANE** încă din epoca vechi și a întregii serie de aspecte determinate au fost obiectul primului simpozion al istoricilor români și austriei, care s-a ținut la Viena în palatul Palffy la sfîșitul anului 1978. Simpozionul a fost organizat de Institutul austriac al Europei de Est și Sud-Est în cadrul acordului cultural. Discuțiile purtate au avut ca subiecte: „Revoluția de la 1848 în principatele române”; „Probleme românești în monarhia danubiană și arhiducul Franz-Ferdinand, moștenitorul tronului”; „România în arhivele austriece”.

● **GALEBILE ALBERTINA DIN VIENA** au expus cu mare succes în 1975 la galeriile muzeului Livru din Paris, 45 de desene din sec. XV-XVII. În replică, începînd de la 18 noiembrie 1978 se pot vedea în galeriile Albertina și desene de la muzeul Livru, aparținînd unui număr de 34 meșteri francezi din secolul XIX. Expoziția care va rămîne deschisă pînă la 25 ianuarie 1979 și purtînd titlul „De la Ingres la Cézanne a avut un larg ecou în presă, ea subliniînd aspectul cuprînzător al expoziției, caracterizat unic al originarilor de bună calitate, bogăția și varietatea impresionantă a stilurilor, a tehnicilor și a concepțiilor.

● **INTR-UNUL DIN VECHILE MAUSOLEE** din Kazahstan s-a descoperit înconștabilul unui coran din secolul al XII-lea. Înconștabilul este deosebit de copleșit de un scriu foarte frumos și cîet. Coranul respectiv va fi cea mai veche carte arătată în Biblioteca republicană din Kazahstan care dispune de trei milioane de volume.

● **ISTORIA LITERATURII MEDIEVALE** este înștă de o pleadă muzeală de autoritate. Cercetările efectuate în legătură cu masa rotundă a celebrului Arthur au dus la concluzia că, de fapt, fusese confectiionată mai tîrziu cu aproape o mie de ani decît perioada în care se presupunea că ar fi trăit legendarul rege. Arthur a fost modelul cavalerismului din Evul Mediu timpuriu și a inspirat, împreună cu vasații săi, celebrul roman dedicat „mesel rotunde” și convorbirilor purtate alie pe tema cîntărilor eroice ale unui adevărat senior. Păstrată de castelul Winchester, o asemenea masă de stejar, atribuită lui Arthur, a fost elipsă abia în secolul al XIV-lea și împodobită în secolul al XVI-lea. Răspîndirea romanului și prețuirea de care se bucură la curte l-a făcut pe regele Edward al III-lea să o comande alături de celelalte descrieri de truveri care l-au cîntat pe Arthur.

Intimplari de scriitori

fînd la Alba Iulă într-o sală de seșiori de țicere, organizatori, din dorința de a crea mediu ambiant propice firilor romantice, au deciz să se găsească într-un moment agasat în vîrtul unui dău, plătînd la jumătate distanță dintr-o seară-Alba și Sibiu.

Echipa era bună și, mai ales investită. Romulus Virpescu cu un cowboy hirsut străgînd privirea pe colțelior. Tomozoi suav și brunet conștîndu-l cu mare succes, Mircea Dinescu cu o lanșetă în mînă întrecîndu-se dădă în jur stătu vreo apă curgătoare. Ion Hora, mușcăt și mediativ, gais orînd să croiască un calambur fin și subversiv.

Împreună cu nel era și o tînără colegă bîntînd și tăcută care se arăta speriată din primul moment de faptul că va trebui să înșoptă într-un motel plătînd în plus cîmp, dădora de „cetățeni străini” și foarte aproape de drumul mare „drumul mare” referîndu-se la șoseaua națională ca și cum acel loc ar fi fost bîntuit de fîșoșe este halucinant.

Am fost reparitizat fiecare în cîta o cameră; motelul era prevăzut cu halcoane care comunicau între ele așa că ne-a fost foarte ușor să realizăm țara pregătită de comun acord. Seara, Mircea Dinescu înșoptit de Vulpescu traversară balconul de lemn și se oprea în dreptul camerei mele care se afla îngă camera distinsel colegi. Îmi dăd voce astfel încît discuția să fie citi mai „sonoră” și încep:

- Nea Mircea, te-au atînat și pe șoseaua?

Un motel cu probleme

Mă aproap de șoseaua deschisă și răscene pe măsura cîntărilor:

- Din pînă? Nu mai pot suporta. Am să reclam!

- Ce sîntîri sint?

- De țicire.

- Te vîntăuim că nu stîngi lumina.

Atrăș de înșoptul dialogului, poezia se arată în partea ei de balcon și întrebă cu glas stîns:

- Deșpre ce vorbiți, cine să ne arate?

- Ne căștăm cu naturile în pămînt mînuind jens și stîngăreșă. Ca un făcut, pămînt eu nu observă prezența meașului, Ion Hora se aproape dur-un mic șop-factîr mișcări ciudate cu mîinile de-alungul corpului ceea ce într-un hîmșaj mai desinvoit înseamnă „a te scărpaști” și roșește în grai ardelenesc.

- S-or bîgat și-n piele lă și te că-s ploșnițe!

- Colega noastră pășese ca Ofelia în ultimul act, dă un strigăt și se retrage în cameră începînd să se uite cu atenție pe peret, secretînd conversația și căpăturile de lemn. Ne apropiem cu fețe grave și îngorțate.

- Am înțeles, se țigule ea. Sint ploșnițe.

- Și purici, adăugă Mircea Dinescu, începînd să se scărpașe cu lanșeta între omoplati.

- Ce-l de făcut, n-o să dorm toată noaptea. Mître la seșiorăre o să țig distrus!

- De țap, mediteză Tomozoi, se țice că mișcătura lor nu e totdeauna dăunătoare. Chestia e că sint cîet mai mari purtători de microbi.

- Eu am conștăcut pe unul care-a făcut gălbina-re din chestia asta, completez eu cu competență.

- Hepatită se spune, precizează cu binecunoscuta-ralitătatea Vulpescu.

- Eu am conștăcut pe unul care-a făcut gălbina-re din chestia asta, completez eu cu competență.

- Hepatită se spune, precizează cu binecunoscuta-ralitătatea Vulpescu.

- Ce importantă era dacă hepatită sau gălbina-re, se lamentază disperată colega într-un muze.

- Cum lă țară, se mîtră poezia, țigam că ești bucurîndu-te.

- Numai în adolescență, și la țară erau slăvi domniului va vremea mea mai mult decît orînd.

- Și scarpam de ei cu țig de peșni.

- Cîinele a inventat pe loc și poezia: „Dacă dai un cîet de vin lă țigulem noi, peșni”.

- Și țam cules un brăt de „țăruri diferite”, lă le-am agerat deșupra pășurii și ne-am țerșat.

- A dormit îperșeză, dar s-a odînt oricum. Dîmînștea a specificat cu caligrafia-i feminină în conștă de reclamantii „prezența unor insecte ruginose”, cîetînd țurea de grabnică măsuri.

Gheorghe Spiridon: „Natură moartă cu portocale”

Decorati in serie

...ă rog să faceți ca oamenii să aibă asupra lor cele două zile de hrană...

Imagini din războiul de la 1877 apărute în presa străină: Detașamentele armatei române în marș...

destinul lor: istoria

la mijloc. Intre ei, singurul cap la îndemână...

O lecție de istorie practică

...a lături de căciulări pleaseră și ei, tinându-se...

Comandant Păuș: „Trasarea oștenilor asupra păcii Dunării”

...ta, un vecin, nu pusese nici o dată mâna pe...

Ultimele știri

...focare câmpăra zărilor și le deschidea...

Reportaj de Cornel Nistorescu

...civile ale dintr-o țară după ce au fost...

...Petre Caraboniu era răzbat din Pădurea...

...Profesorii și studenții părăsiseră și ei...

...Profesorii și studenții părăsiseră și ei...

...Profesorii și studenții părăsiseră și ei...

...Nemați găsim amănunte biografice noi în...

Batalioanele memoriei

...ploaie lungă și desfundată de primăvară...

...Tuturii și istapanire mincinoasă de timp...

...Un muzeu nu poate pretinde niciodată...

...Pe o scindură lată au așezat pe cîmpul...

...Sub stela unei vitrine am văzut o goarnă...

...„Moșe Groza-căpitan”

...„Bărbăteasca păgura a României pe cîmpul...

...Soldat în pantofii. M-am apropiat mereu...

...Lângă un perete stă rezemată o bucată...

...Începuseră să scriu ceva despre telegrama...

Luceafărul

Revista editată de UNIUNEA SCRITORILOR din REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

COLOANA DE REDACȚIE: Redactor șef: Nicolae Onușca, Secretar: Alexandru Teodorescu...

REDACȚIA: București, Piața Școlii Nr. 1, tel. 17 32 09